

Program

9:30

Prezence/ranní káva/čaj

10:00

Zahájení Tomáš Winter, ředitel ÚDU AV ČR, v. v. i.

10:05 – 10:25

Jana Marešová (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – Několik životů Karla Chytila.

Kdo a jaký byl Karel Chytil? Známe opravdu dostatečně jeho život? Proč zrovna dějiny umění? Cílem příspěvku je přiblížit Karla Chytila jako mladíka, studenta, iniciátora, zakladatele, pedagoga a vědce z více i méně známých stránek.

10:25 – 10:45

Jan Klípa (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – Gumpold a Záviš: Co zajímalo Karla Chytila na románském umění v Čechách?

Příspěvek se zaměří na nečetné publikace Karla Chytila o památkách českého románského umění. Jednak na jejich kontext v Chytilově díle a jednak na jejich faktografický přínos a pozdější interpretační posuny. Z historiografického hlediska si budeme klást otázku, proč Karel Chytil nepsal při svém pověstném širokém rejstříku zájmů o románském umění častěji a jaké metodické a širší kulturně historické důvody za tím mohly stát.

10:45 – 11:05

Milada Studničková (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – Karel Chytil a jeho Antikrist v naukách a umění středověku a husitské obrazné antithese.

Příspěvek se zaměří na nejvýznamnější práci Karla Chytila z oblasti středověkého umění, *Antikrista v naukách a umění středověku a husitské obrazné antithese*. Na Chytilovu studii později navázali též badatelé, zabývající se komunikační funkcí obrazů. Přednáška přiblíží přístup Karla Chytila, jenž téma Antikrista nezkoumal v obvyklém teologickém kontextu, ale v širokých politicko-historických souvislostech, jako specifickou formu tradiční středověké typologie, užitou ve prospěch náboženského a sociálního zápasu.

11:05 – 11:20

Diskuse

11:20 – 11:30

Přestávka na kávu

11:35 – 12:05

Kateřina Horníčková (Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích) – Michal Šroněk (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – Od pramene k sítím. Jak číst Chytilovo Malířstvo dnes.

Přednáška nejprve kriticky zhodnotí Chytilovo *Malířstvo pražské* a jemu příbuzné, Chytilem vydané prameny (*Cechovní kniha 1490-1582* a další) v kontextu obdobně orientovaných přístupů v rámci českých dějin umění. Na první pohled působí jeho práce jako vyčerpávající pozitivistický korpus a často bývá historiky umění vnímána jako kulturně historická či metodologicky inertní encyklopedie umělců. V příspěvku se zaměříme na možnosti využití Chytilem vydaných základních pramenů a textů v nových metodologických souvislostech. Ukážeme možnosti práce historika umění s prosopografickými údaji,

informacemi týkajícími se dobové dílenské praxe, genderu či vizualizace familiálních a příbuzenských vztahů.

12:05 – 12:25

Beket Bukovinská (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – **Karel Chytil a rudolfinské umění.**

Mezi témata, kterými se Karel Chytil intenzivně zabýval, patřil výzkum umění na dvoře Rudolfa II. Chytil stál již v roce 1904 u zrodu první samostatné výstavy zaměřené na *Umění v Praze za Rudolfa II.*, je i autorem stejnojmenné publikace vydané při této příležitosti, která se v českém prostředí stala vůbec první studií k tomuto tématu. Jeho výstavní projekty, doprovodné publikace, ale i přednášky o rudolfinském umění byly objevené a v mnoha směrech inspirovaly další bádání. Z tohoto hlediska by měly být i nově zhodnoceny.

12:25 – 12:45

Pavla Machalíková (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – **Prameny versus legendy. Chytilovy interpretace umění 19. st.**

Karel Chytil je mimo jiné autorem řady prací o umění 19. století. Tímto tématem se začal zabývat v době, kdy vědecké poznání tohoto období stále oscilovalo mezi tradovanou orální historií a vědeckým přístupem ke skutečným pramenům. Byl Chytilův výběr témat nějakým způsobem specifický? Jaký význam měl ve své době pro poznání umění 19. století, které bylo mnohdy stále příliš živé, než aby mu byla věnována skutečně vážná vědecká pozornost?

13 – 14

oběd

14:00 – 14:20

Pavel Šopák (Slezské zemské muzeum Opava) – **Karel Chytil mezi Západem a Východem.**

Profesní život Karla Chytila se vyznačoval bohatou organizační, publikační a pedagogickou aktivitou. Mimo metodického ukotvení a inspiračních vlivů jej silně poznamenaly vnější vlivy, kulminující lety první světové války a vznikem Československa. Jejich výrazem se v Chytilově profesní biografii stala vazba k reprezentantům oboru – na prvním místě k jeho učiteli Alfredu Woltmannovi – a k autoritativním institucím, stejně tak jako kodifikace oficiální koncepce dějin umění v nových politických a společenských poměrech po roce 1918 jako specifické formy kulturněpolitické reprezentace Československa. V tomto ohledu Chytilovy impulsy tematicky rozvedli někteří jeho žáci.

14:20 – 14:40

Milada Sekyrková (Ústav dějin UK a archiv UK) – **Tomáš Sekyrka** (Archiv hlavního města Prahy) – **Postavení stolice dějin umění pražské české filozofické fakulty za Karla Chytila.**

Příspěvek se bude zabývat strukturou filozofické fakulty české Karlo-Ferdinandovy (po roce 1919 Karlovy) univerzity v Praze. Zaměří se na činnost stolice dějin umění v období od přelomu 19. a 20. st. po rok 1927 (penzionování Karla Chytila). Na základě archivních pramenů v kombinaci s narativními prameny se pokusí vyhodnotit místo oboru dějin umění v rámci oborů, rozvíjených fakultou. Sledovány budou zejména zaměření přednášek a seminářů, počty přednášejících a jejich hodnost – ve srovnání s ostatními stolicemi, vliv stolice dějin umění na chod fakulty (zastoupení v akademickém senátu, pozice děkan, proděkan FF) apod.

14:40 – 15:00

Richard Biegel (Ústav pro dějiny umění FF UK Praha) – **Karel Chytil a „Stará Praha“.**

V 80. a 90. letech 19. století vznikaly plány na radikální přestavbu historického centra Prahy. Vedle asanačního plánu Josefova a Starého Města z této doby pochází i koncepce přestavby částí Nového Města a zejména Malé Strany, jejíž realizace by znamenala faktický zánik těchto čtvrtí. Karel Chytil

byl i jeden z prvních historiků umění, který plány veřejně komentoval a rozporoval. Jeho aktivně prosazované odborné postoje byly nejen klíčové pro rodící se „staropražskou“ myšlenku, ale také raným příkladem propojení oboru dějin umění s formující se ochranou památek. Cílem příspěvku je představení Chytilových názorů na ochranu historického centra Prahy a jejich zasazení do širších dobových souvislostí.

15:15

Diskuse

15:15 – 15:30

Přestávka

15:30 – 15:50

Kristina Uhlíková (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – Jak Čechoslováci chtěli vyvézt celou Vídeň. Angažmá Karla Chytila v jednáních o nárocích ČSR na umělecká díla z rakouských sbírek po I. světové válce.

Jednání československého státu o vydání uměleckých a dalších sbírkových předmětů českého původu z rakouských sbírek, jehož hlavním koordinátorem byl osvětový odbor Ministerstva školství a národní osvěty, probíhala především v letech 1919 až 1922. Hlavním zájmem československé strany bylo předání uměleckých děl z původní sbírky Rudolfa II. odvezených během několika století Habsburky do Vídně. Vymezení požadovaných bohemik však bylo mnohem širší. Do celého procesu se aktivně zapojil i historik umění Karel Chytil, který byl vůdčí osobností poradního sboru Ministerstva připravujícího podklady pro mezinárodní jednání v Saint Germain.

15:50 – 16:10

Tereza Johanidesová (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – Karel Chytil očima Josefa Krásy.

Ke znovuzhodnocení přínosu Karla Chytila českému dějepisum umění přispěl velkou měrou Josef Krása, který od konce 70. let svůj zvýšený zájem o metodologické a historiografické otázky oboru promítl také do dvou chytilovských studií. Příspěvek se pokusí zhodnotit, jakou roli nově Krása Chytilovi jako zakládající osobnosti českého dějepisum přisoudil a jaké motivace ho k tomu vedly.

16:10 – 16:30

Tomáš Murár (ÚDU AV ČR, v. v. i.) – Karel Chytil a Vídeňská škola dějin umění: metodologické a historiografické stanovisko.

Vztah Karla Chytila k Vídeňské škole dějin umění je možné zkoumat ze dvou badatelských stanovisek: metodologického a historiografického. Metodologicky bude v příspěvku interpretován Chytilův přístup k dějinám umění v komparaci s výzkumnými zásadami Vídeňské školy, zejména ve vztahu s přemýšlením Moritze Thausinga, z historiografického hlediska bude na základě archivních pramenů poukázáno na Chytilův možný zásadní vliv při prosazování Vídeňské školy dějin umění v Čechách, a to navzdory ustálené představě o Chytilově odmítavém vztahu k Vídeňské škole zejména po roce 1918, kdy Chytil prosazoval „české“ dějiny umění.

Závěrečná diskuse

17:00

Ukončení programu